

ВИХОДНІЙ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редації: 29-41.
Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЙ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Кремлю і на всіх становищах державної влади, бо втрачало підданця. Селянство — це одиницький нині в Рад. Союзі підданик і одиницький джерело екзистенції комуністатури. І тому куркуль буде „жити“ в Радянському Союзі доти, доки живуть комуністи. Коли він загинув з голоду, то його-б воскресили штучно. Але немає страху! В аграрній країні селянин-хлібороб не гине. А через те не гине і куркуль. І тому він все буде необхідним для комуністів представником „опору класового ворога“, з ким вони будуть вести все таку саму боротьбу! Словом: „геть з куркулем! — нехай живе куркуль!“ Без нього комуністи втрачати ціле життя, а не маючи в що „ціліяти“, захищались би. Від чого? — Від недостатку класового волюнтаризму!

меншостей у Женеві.

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 26. sierpnia 1929 r. Sąd okręgowy Wydział karny XXIV. w Łwowie w sprawie karnej Pr. 293/29 na posiedzeniu niejawnym dnia 27 sierpnia 1929 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Okręgowo postanawia a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76 rozporządzenia Prez. Rz. P. z dnia 10 maja 1927 r. poz. 398 Dz. Rz. P. Nr. 45, dokonane dnia 26 sierpnia 1929 r. przez Starostwo Grodziekie w Łwowie zajęcie czasopisma „Głos” Nr. 185 z dnia 21 sierpnia 1929 o. z powodu, że zamieszczono w tem czasopiśmie artykuł pt. Rawa Ruska („Światło Borelci“ Perepony policji) zawierający w części pt. „Dopyty” w całości zawiera w sobie znamiona z art. 1. rozpocz. Rz. P. z dnia 10 maja 1927 r. poz. 398 Dppp. Nr. 45 b) wydać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia nakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedziałnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczeniem niniejsze umieszczyć bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia.

Przewodniczący   Protokulant
J. Antoniewicz w. r.   J. Ortyński w. r

Za zgodność (mianem sekretarza).

робити ніякого поняття про працю конгресу та про настрої на ньому. А на конгресі все обговорювалося дуже важкі справи і виносились відповідні постанови. До найцікавіших належить між іншим становище конгресу до останніх постанов Рад Лиги Націй в Мадриді у справі відомих пропозицій Штресемана і Дандюранда. Крім того мав конгрес порішити такі справи, як заснування європейського інституту для дослідів над національною проблемою, заснування союзу меншостевої преси, видавництва статистичного бюлетеню і т. д. Про всі ці справи в дотеперішніх звідомуваннях нема ні слова згадки.

Шестий Конгрес Лиги Миру і Свободи в Празі.

(Допис з Праги.)

Дня 20. серпня ц. р. відбулися перші передконгресові збори і наради. Зі всіх сторін світу поїздилися визначні жінки — суспільні діячки. Прибула й президентка Лиги Миру і Свободи місс Адамс, відома американська філантропка та суспільна діячка, одна з найбільше визначних жінок Америки.

На цей конгрес вислала Українська Секція Лиги численну заступлену свою делегацію, до якої входять: п-ні Баранова — голова, п-ні О. Залізняка — секретарка (обидві з Галичини), п-ні Івга Лоська, Юлія Зеленецька, Ольга Галаганова і панна д-р Харита Кононенківна — члени (усі з Вел. України).

У дні 20., 21. і 22. серпня відбулися збори Екзекутивного Комітету Лиги, на яких взяли участь п. Баранова, Лоська, Зеленецька і Залізняка. Члени Президії Лиги, а то місс Адамс, д-р Аугсбург, визначна німецька суспільна діячка, місс Бальч, американка, та інші, дуже привітно прийняли делегацію української секції, розпізнаючи серед делегатів тих, що брали участь ще у віденському конгресі Лиги (1921 р.).

Українські делегатки вели розмови з заступницями різних націй, інформуючи їх про відносини, серед яких доводиться жити українському народові. Особливе зацікавлення цією справою та прихильність до українців виявили американки, голландки, швейцарки, німки, естонки, шведки, та деякі інші.

Дня 22. серпня українські делегатки брали участь у прийнятті, яке влаштувала у своїй віллі президентка Чеської Секції п-ні д-р Куркова на честь міжнародної Лиги.

Дня 23-го відбувся офіційний раут-прийняття усіх учасниць конгресу в „Сполеченському Клубі“, улаштований Міжнародною Лігою. На цьому рауті крім делегаток були присутні ось-які українські жінки: п-ні професорка Русова від імені Жіночої Національної Ради, п-ні Мірна від імені Українського Жіночого Союзу.

Після прийняття всіх учасниць сфотографовано.

Відкриття конгресу відбудеться в суботу, дня 24. серпня.

І. Лоська.

Шляхом руйнації.

(Від нашого кореспондента.)

Луцьк, 26. серпня 1929 р.

І.

Іноді просто жах охоплює душу, коли задумаєшся над тим, що роблять деякі наші політики. Поминаю хрунів — тим ніхто не дивується. Але політики зі старим шильдом; політики, що голосять про своє непорочне зачаття і непорочне одержання українському народові, — як же ці політики можуть бути необачними посотниками, руйніниками того, що великими зусиллями добував наш нарід, мимовільними спільниками хрунів?

Кажу про соціал-радикалів, а властиво про їхню „працю“ для волняників. Громадянство Кременя, завдяки ініціативі й праці „Просвіти“, спромоглося в не „время люте“ набути площу для „Народнього Дому“. В складі ради „Просвіти“ є радикал, п. посол Жук, якому вся ця справа добре відома.

І ось у ч. 28. „Громадського Голосу“ являється замітка під титулом „Недопустима дбайливість“, в якій кидаються унівціям пп. Черкавському й Козубському обвинувачення: що вони купили й заїнтабулювали на своє ім'я, без відомо Комітету будови, площу „Народнього Дому“. „Укр. Нива“, яка цілковито солідаризується з радикалами щодо поборювання українського національно-демократичного табору, зараз же ласкаво передрукувала повідомлення „Гром. Голосу“ про „страшний“ вчинок унівців.

П. Черкавський виписав п. послові Жукові, що „Гром. Голос“ подав неправдиві відомості. Всі були переконані, що негайно будуть зроблені належні заходи до спростовання фальшивих інформацій, про що й без того не міг не знати п. посол, як член ради „Просвіти“.

Та проходили дні за днями, а правда безспішно ждала на сатисфакцію. Не дочекавшись її, пп. Черкавський і Козубський післи спростовання до редакції „Громадського Голосу“, домагаючись уміщення його на підставі обов'язкового закону, як що не в силу обов'язуючої етики.

Та дарма. Як те, ні друге не вплинуло на редакцію органу цієї партії: спростовання пп. Черкавського й Козубського не було уміщене. Натомість у ч. 36. „Гром. Голосу“ появилася „визначення“ самої редакції такого змісту: „У „Гром. Голосі“ ч. 28. подано замітку п. н. „Недопустима дбайливість“, в якій стверджується (?), що пп. Черкавський і Козубський в Кремені без порозуміння з Комітетом будови „Народнього Дому“ закупили й заїнтабулювали на своє власне ім'я площу „Народнього Дому“. Редакція по заслугованню докладних інформацій стверджує, що ця вістка полягала на недієвій підставі, бо згадані панове такої площі ні не купили, ні не заїнтабулювали, а тільки поробили вступні кроки до купівлі. Наслідком того віповідатимуть також і всі висновки згаданої замітки „Гром. Голосу“, що просямо Вп. Читачів прийняти до відома“.

Звернули увагу? Замість „не відповідають“ або „відпадають“ сказано: „відповідають“. Отже:

замітка була брехлива, але висновки в брехлії правдиві! Так кинено тін на унівців — та, що не було, не кажу вже про те, що редакція не виявляла своїм обов'язком просити в них вибачення за спричинену їм моральну кривду.

Але інша справа — свої спільники. Коли особа, що стояла на листі 22. (до союму), земля, куплену для луцької української гімназії, заїнтабулювала на своє ім'я і не хоче дати громадянству справоздання, то про це „Гром. Голос“ мовить. Згідно з відомою мораллю: „добре, коли я чуужу жінку вкраду, але але, коли хто вкраде мені“, Навіть але й тоді, коли не вкраде.

Неправдиві повідомлення про площу „Народнього Дому“ в Кремені, недостача „не“ з пояснення редакції і нарешті приписка, що „з такими методами громадської роботи пп. Черкавського й Козубського неможливо погодитися“, — все це має одну дуже погану мету: дискредитувати робітників Кременяцької „Просвіти“ в очах селянства, бо вони — унівці. А що вони не такі, це дурниця!...

Може моральні приписи радикального органу й не забороняють таким способом вести боротьбу з поодинокими противниками. Але неже вони дозволяють дискредитувати установи, підставляючи їх під удари ворогів? І головне, чакловити безпідставно?

В ч. 35. „Гром. Гол.“ вміщена стаття якогось ніби-то „селянина“ під наголовком: „Злом селянина“, в якій кидається Інспекторатом Рев. Союзу Українських Коопер. у Луцьку такі самі безпідставні обвинувачення, як і Кременяцьким просвітянам. Послухайте:

„Той кооперативний Центр, — пише „Гром. Гол.“ — що в Луцьку у вілі Інспекторату, наменш усього подібний на центр. За два з лишком років існування Інспекторату на Волині зі з одного повітового місті не відбулися повітові наради, як то робиться в Галичині, на яких-то нарадах намічуються й обговорюються плани розбудови й праці кооперації“ і т. д. Просто не віриш, що це пише не „Українська Нива“, а „Гром. Гол.“ Від початку до кінця — брехня. Народи відбувалися, Інспекторат працює енергійно і за слідами його роботи занадто всі бачуть, щоб це тут говорити.

Інша справа, на що ширяться ці неправдиві відомості в той час, коли проти української кооперації на Волині ведеться змішаний похід з боку хрунів, яка, ширячи подібні брехливі чуї про кооперативних діячів Волині, намагаться підірвати до них довіру серед мас і на руїні української кооперації створити „новітню“ кооперацію, себ-то хрунівську, укралаїстську. Неже політики а „Гром. Голосу“ не розуміють, що цими фальшивими відомостями вони допомагають руйніникам?

Ось до чого доводять партійницьке зазісання визначців заповіту: „коли кооперація не буде така, як хочеться нашої партії, то „залиш“ П. О. колиб цю кооперацію кермували хоча спільники з виборів, тоді, звичайно, все було б у порядку“.

Колись я писав у „Ділі“ про необхідність за північно-західних землях єдиного фронту з огляду на страшний наступ на наші культурно-освітні й економічні установи. Відлучку не було.

Д-р СОФІЯ ПАРФАНОВИЧ.

Там, де живуть бойки...

З Турки над Стриєм через верхи до Майдану, а відти долиною Стрия до Корчина. На Парашку, до Бубини. В селах живуть бойки, тамні і загоняні турчанські, і інтелігентні, підприємливі сільські. Балає їх говір, гірська коломийка, може дещо змінений тон і прекрасний, хрустальний, зеленкуватий стрій.

Вчасно рано подібаємо сплячу, брудну турку. Холодом, долиною ріки а бальором думкою і піснем на устах. Співають мої товаришки і товариші, молоденькі дівчатка і пластуни, що тепер на вакаціях в різних селах Турчанщини. Наймолодша дівчинка 13 літ, випробований пішохелець, вона все на переді, не знає втоми. Найстарша (з них) учителька 22 літ. Середня, гімназійна абсолютка Надя, має чудовий, давній голос. Вона співає все і всюди, не звикаючи на спеку і втому. Хлопці-гімназисти. Про наймолодшого кажуть відразу на вступі, що перебуває мутацією.

Сходячи сонце купається в пречистій воді Стрия. Наш провідник, горожанин і іменник Корчина, перевозить нас плітком через неглибоку воду. Відти стежкою на гору Вагонське; тут спочиваємо та оглядаємо безлічі гір, глибокі долини і невідані нікому з нас села: Вагонне, Ласинь, Звиринець і інші, в котрих часом живе тільки одна письменна людина, а школи зовсім нема. Як живуть вони там? Чи добре людям так

далеко від світа, культури та його невтомонного, нервового життя?

На верх виходить два гази і сідають біля нас. Дивується, за чим ідемо в гори, а довідавшись, висказують одну із своїх влучних та природних думок: „Гази та ходять у вирях з муся, а пани та з буті“, при чому сльозують густо. Проте радо пояснюють нам околищу.

Збігаємо з гори, килимами западних гірських трав у горішній кінець Ясіня Стецькової, а відти гори, стрімголов Потаром. Ми спішно, бо до майдану ще три милі. Сонце вже сильно пригріває, а хочемо в полудне сісти на лісню залізничку в Майдані. Шумлять старі смереки, туркочать потоки, над ними пречиста синява небеса і скрик Орла. Внизу панорама гір а полянами та зелені квітністі долини, де косять сіно та співають. Доїдте коломийка:

Я в криницю по водицю.

А криниця повна.

А на милі курчарки.

Як на віці вовна.

Я в криницю по водицю.

З нолем коноватом.

Ой, постой, поговорю

З солодким рибатом.

Оспрагненому майданникові так і хочеться неї водиці, при котрій зустрічаються сільські любовні пари. Тому спішно, не спочиваючи, не зважаючи на величезну жару.

З піль а луги входимо в ліс, що по обох боках дороги густо поросли гори. Тут уже вони траплять характер турчанських шпильковатих лі-

сів, бо переважають буки. І шум їх не такий поважний, розмоленний, як наших смерек в Розлуч, проте гарно тут, дико і безлюдно.

В саме полудне добігаємо до стації, та обслуга залізнички не хоче нас взяти. Перед нами атікає єдина можливість видістатися в той дисвої закутки, бож ми втомилася нашими тотарма милами, а до Корчина ще їх п'ять.

Безрадно сідаємо на насип, зажурились. А за хвилину пускаємося бігом торами і по двох кілометрах попадаємо в Рибнику, де дипломатичному хистові нашого провідника вдається з'єднати для нас згоду на їзду.

Що правда, один вагон з деревом вискакує з шини, але його підносять і з гуком, сністом, трясотом і ломотом біжить наша залізничка берегом Стрия. Ще останній романтичної долини гірського Стрия з невеликими скалами над Стриєм, високим насипом над самієюкою, дуже чистою і дуже зеленою рікою. Деколи лясно. Над тобою скали, а понижче проласть і зелені глибокі долини. Ми посідали на ступні і платформі, мої товариші співають, а я гляджу на нові села в долині, на гори довкруги і на прекрасну ріку. Чомусь так гарно, весело, і добре мені! Чи може рух і пісня та молодість моїх товаришів так радує мене?

В Корчині ідемо наперед купатися. Прекрасна, лагідна, чиста вода в Стрії! Мої товаришки кажуть, що в цю воду сходять а дівчатися втому. І яка тепла, яка прозора, як пестить і колише ця вода! Виполошує нас з неї чорна шкура і грим знад Парашки тай голод. Бож ми їли тільки раз всього коло 8 години рано, і то тільки прихланцем. Прекрасне, коломне квасно молоко, що дає його нам мати нашого провідника, а далі до-

Цілковите порозуміння в Газі.

Звільнення Надрені назначено до 30. червня 1930 року.

З Гаги повідомляють, що на засід. політ. комісії 29/8 ц. р. Гендерсон підкреслює, що рішення в справі мирової комісії наблизить французько-німецьке порозуміння. Міністр підкреслює, що завдяки порозумінню в справі звільнення утримано французько-бельгійсько-англійську солідарність. — Бріан підніс, що праця політичної комісії в справі звільнення була успішною завдяки добрій волі німецької делегації, при чому французин виявили теж добру волю. Бріан заперечує, що третя полоса буде заразом звільнена, як лише план Юнга буде ратифікований і введений в життя. Бріан виявив побажання, аби дух порозуміння, який виявили всі делегати, залишився надолі. Гендерсон, Франкі в Адачі придружилися до слів Гендерсона. Стремляв подякував Бріанові за заперечення в справі Надрені.

Агенція Аваса повідомляє, що політична комісія в четвер 29. серпня ц. р. ствердила перед закінченням нарад загальне порозуміння в справі звільнення Надрені, яку узалежнено від звільнення плану Юнга в життя. Тому звільнення цілої Надрені закінчиться до дня 30. червня 1930 р. якщо в цьому часі французький і німецький парламенти ратифікують план Юнга.

З Гаги повідомляють, що в четвер в 4-й год. пополудні зібралися делегати запрошуваних держав у Вінегофі. Агенція Аваса зазначає, що прийшло до остаточного порозуміння в справі прийняття плану Юнга.

Довірочні наради гаського трибуналу.

З Гаги повідомляють, що в четвер 29. серпня ц. р. почалися довірочні наради гаського трибуналу в справі міжнародної адміністрації на польським відтинку рік Варти і Нотеці. На явній розправі, яка скінчилася 24. серпня ц. р. виступаючи проти Польщі заявляв, що версальський трактат піддав контролю міжнародній комісії Одрі теж польську частину Варти і Нотеці. Польська теза звучить, що трактат розтягнув міжнародну адміністрацію лише на німецьку частину і пограничні області цих рік. Оконечного присуду в цій справі слід сподіватися з початком вересня ц. р.

Довкола світу — протягом 21 днів і 5. годин.

Цепелін закінчив свій лет.

Бюро Вольфа повідомляє, з Лейпгера, що Цепелін осів там в 1-й год. після середньо-європейського часу. Подорож довкола світу, тривала 21 днів і 5 год. Командант Цепеліна заявив, що Цепелін відлетить до Фрідріхсгафен в суботу вечором під проводом капітана Лермана. Д-р Еккер залишиться на деякий час в Злучених Державах.

З львівської політехніки.

Прийняття на I. рік студій.

Т-во українських студентів політехніки „Основа“ у Львові повідомляє: Подання про прийняття на 1-й рік студій на всі виділи вноситься 12-го, 13-го і 14-го вересня ц. р., на архітектонічний відділ 20-го, 21-го і 23-го вересня ц. р. До подання треба залучити: 1) життєпис, 2) метрику уродження, 3) свідоцтво зрілості, 4) 3 зимки, 5) військові документи, 6) свідоцтво моральності (для тих, котрі пролустили 1 рік по maturi). Кандидатам, які зложили подання, оголошать декани річниць та місце іспиту. Подробиці дає секретаріат політехніки між год. 12—13.

Рисункова група (загальний відділ).

В акад. році 1928/29 засновано при львівській політехніці рисункову групу (загальний відділ). Метою цієї групи є вишколення вчителів середніх шкіл, спеціалістів-рисувальників. Відділ цей новий та майже незнаний загально. Звертаємо отже увагу абсолютів та осіб, які бажалиб посвятитися цій галузі науки, щоб використали річниць анюшення подань (12-го—14-го вересня ц. р.) і вписувалися на цей відділ. Іспит вимагає знання вищеркової геометрії та рисунку. Зложення іспиту з геометрії є допустиме навіть в часі акад. року. Подробиці дає секретаріат політехніки між год. 12—13. або канцелярія „Основа“.

Мистецька Секція Т-ва „Основа“.

Бої арабів з англійським військом.

Боротьба з кличем оборони мечету Омара.

З Дамаску повідомляють, що арабське племя Джебель Аде до брусалиму з кличем оборони мечету Омара.

З Лондону повідомляють, що відділ англійської жандармерії веде завазті бої в Запорданії зі збройн. араб. відділами, які 4-ма групами намагаються перейти Йордан до Палестини.

Якщо б їм вдалося перейти Йордан і злучитися з арабами півн. Палестини — палестинський уряд мусить вислати нові відділи війська до загроженої території.

З Каіро повідомляють, що панарабський рух огортає з блискавичною шкорою цілу Малу Азію і тому слід сподіватися нових несподіванок. Про завазту боротьбу біля Тель-Авів переконують найкраще число обитих одного лише для 130 жидів і 90 арабів.

Італійський військовий корабель в Бейруті.

До пристані Бейрут прибув військовий італійський корабель. Сподіється, що Італія намагається використати палестинські заворушення до демонстрації проти Англії.

Англійські літаки обстрілюють арабів.

З Каіро повідомляють, що в горах біля Брусалиму на південний схід від Гази збираються більші відділи арабів. Понад горами кружляють англ. літаки, які обсервують рухи арабських відділів і перешадають їм в їх пересуванні.

На шкільні теми.

Справа учительських семінарій.

На другому місці моєї розвідки поставлю справу львівських учительських семінарій, доторкаючи при тім і інших педагогій у краю. Львівські семінарії мають свою історію. А що я довгі роки був у них занятим, то й хочу про них децю розказати.

Учительські семінарії були основані в Галичині в 1870 р. з таким напрямком, що західні семінарії мали дістати польську викладову мову, а східні українську, значить, що одна половина предметів мала викладатися в українській мові, а друга в польській. Одне постановою щодо українського викладу була більше як двацять років зовсім ігнорована. І хоча в мужеських семінаріях була тоді велика більшість українських учеників, то всі предмети викладалися виключно в польській мові, з винятком української мови і релігії для греко-кат. учеників. Це діялось тому, що польським політикам удалося в тім часі захопити краєву владу в свої руки, після чого вони зважилися повертати всі справи на свій лад. Наші послі підносили на ту кривду голосні жалі в сойм і парламенті; але все те не мало успіху. А цікавий був спосіб, яким цю нашу кривду перед світом закривано. І так краєвий інспектор Мандибур (на жаль, з нашого роду) велів ставити учителям на річних візитаціях питання також в нашій мові. Учителі звертали тоді свої запити до наших учеників, що знали свою матірню мову; а хоч вони при незнанні наукових термінів тільки з трудом відповідали, то краєвий інспектор стверджував на пленарній конференції школи, що „ученики відповідали в руській мові і висказувалися в ній зовсім добре“. Діялося ще й така чудасія, що польський учитель, не знаючи нашої мови, ставив на домагання інспектора свої питання по польськи і казав ученикам (розуміється, українцям) відповідати на них по нашому. Це свідчило наглядно про те, що той учитель ніколи української мови у викладі не уживав. А проте в звітах ради шкільної краєвої стверджувало, що всі ученики „володіють добре руською мовою і утримували у викладі додержуватися“. Та кінці годі вже було утримувати це крутартство. І центральному правительству ставало ніяково боронити нечистої справи, і признані нам опісля автономічні члени в раді шкільній напірали на привернення правного стану. Так введено коло 1892 р. у всіх мужеських семінаріях Східної Галичини український виклад для математики і природничих наук і повернено цим школам український характер. Знаменне було ще й те, що за весь той час признавано всім семінаристам, отже й польським, котрі часто нашої мови майже не знали, в свідоцтвах зрілості кваліфікацію для польського й українського викладу.

Та поминаючи довголітнє нехтування українських викладів у мужеській львівській семіна-

Aspirin
TABLETKI
при об'явах перестуди
ревматичних болях.
До набуття в аптеках.

рі, мушу признати, що давні учители тієї школи ставились до всієї молоді однаково безсторонньо і людяно та давали їй тим чином поважне торжанське виховання.

Слабше стояла справа жіночої львівської семінарії. В ній викладали в дальших роках по українськи лиш наука природи, тому велика більшість учениць, походивши з міста Львова, вносила зі школи дуже слабе знання української мови. Всеж таки признавано їм всім право вчитися також нашої мови. Нераз говорено так: „Колиб прийшли в руське село і потребували руської мови, то навчатися їм від дітей“... Замітне було тут ще й те, що при великим напливі польських учениць зі Львова не ставало більше місця для українських дівчат, а через те не могла ця школа задовольнити хочби частинно українського населення краю.

В пізніших роках, коло 1900 р., змінилися давні товариські відносини в мужеській семінарії у Львові цілковито. Під впливом нових учителів і шовіністично веденого інтернату, завелася там явне переслідування українських учеників, яких приймамо дуже мало в школу, дуже сторонниче класифіковано і т. д. Дійшло до того, що один український ученик, доведений до розпачу, виконав у класі смертний атентат на польському учителі. Нездорові відносини були тоді стверджені урядово, наслідком чого укинено й деяких учителів зі школи.

Від р. 1919 увійшли обі львівські семінарії в нову фазу свого життя. З інсталяцією польської влади заявили тут польські учителі і польська молодь солідарно, що з українською школою не будуть разом працювати. Після того створено польські семінаріїні класи, що їх шкільна влада признала небажком державнимі семінаріями з виключним польським викладом. По такій факті злучилася також українська молодь зі своїми учителями для продовження своєї науки і так створено (задля меншого числа учнів) т. з. коексудакційні курси, спільні для хлопців і дівчат. Але що хлопців було тоді на тих курсах мало, а число дівчат збільшалося постійно, тожківна кураторія по кількох роках затвердила їх як українську дівчачу семінарію (третю державну), з аилученням хлопців. Ця школа розвивалася небажком дуже гарно і доказала численною фреквенцією, як дуже була вона у Львові потрібна. Зате нестало для нас мужеської семінарії у Львові і лишилася для хлопців тільки польська педагогія. До неї оголошувалися протягом років з української молоді лиш одніиці, а тепер в ній (як довідуюся) на 200 кандидатів лиш 15 українців. І дожили ми того, що навіть в осередку краю для української більшости населення нема тепер педагогічного заведення, що виховувало б для українських шкіл потрібне учительство...

Що сталося в 1919 р. в інших українських семінаріях, точно не знаю. Відомо мені лиш те, що всі вони перемінені на чисто польські. Та я зважаючи на те, вони надають всім своїм абсолвентам кваліфікації не лиш для польського, але й українського викладу, та, засипують наших школи своїми вихованками, що знають дуже слабо українську мову. В останній часі міністерство освіти видало (як довідуюся) навіть розпорядок, яким признає кандидатів і кандидаткам всіх польських учит. семінарій, в яких істнує обов'язкова наука української мови, кваліфікацію до українського викладу. Дивно вигадано цей розпорядок під педагогічним оглядом для східно-галицьких семінарій, але ще дивніше виходить це в семінарії в Кросні, в котрій мажорські ученики виказують, природна річ, мінімальне знання української мови.

Але не досить того, що всі українські семінарії перемінені на наші області з чисто польські. Доходять вісти з усіх угод, що в тих польських семінаріях сплиняється всяким способом приймаючи українських учеників. Уже вище згадав я, що у львівській семінарії нині всього лиш 15 наших учеників. З Самбора по повідомляють, що там оголошалося тепер на 1-й рік семінарії 41 українських хлопців і 35 польських; а з них прийнято в школу 6 українців і 24 поляків. Замітне було там таке явище, що коли відзначаючи українського ученика в відданій школі відкинуто, то прийнято далеко слабшого, а то й цілком слабого, польського ученика тоїж школи. Подібні річі діються і по інших містах. Згадаю ще про одну справу, що тісно зв'язана з учит. семінаріями, а саме про т. з. школу

иною та інсп. п. Вавшаком не мала місця. — З надежною пошаною: Осип Гомик, учитель в Матієві, п. Лабова, повіт Новий Санч.

Зі спортивного життя.

Зоря — Чорноморці 4 : 4.

Змагання між цими обома молодими дружинами, що відбулися в неділю 25. п. м. на площі Сокола-Батька, закінчилися ремісом.

Україна — Погонь 1 Б.

Відплатні змагання між повними дружинами відбудуться в неділю 1. вересня в год. 10-30 передпол. на грині Цитаделі. В рядах

Погоні виступають уперше новозаангажовані гравці, які в дальшому будуть брати участь у змаганнях за містечко Ліги. Побачимо між іншим старих знайомих: д-ра Гарбона і Гебартонського і новий набукот Погоні: Жабачинського та феноменального Навро-ні: Бувшого гравця Кракові і Легі. Слід надіятися, що одинадцятка України в змаганнях з цєю „відновленою“ Погонею викаже таку досконалу форму, як і зі старою, чим до-каже, що її перемога над нею не була випадко-ва. До цих змагань виступить Україна в пов-ному складі з Новицьким на воротах.

Зоря — Україна II.

Змагання цих дружин відбудуться в не-

ділю 1. вересня п. р. в год. 9. рано на площі Сокола-Батька.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Вячеслав Євген Збудовський, довго-літній парох Зубрицької, буцацького повіту, со-вітник єпископської консисторії, помер по до-вгих терпіннях у восток 26. серпня п. р. в Ста-ніславіві, в 65-ому році життя і 41-ому свя-щенства. Похорони відбулися в середу 28. п. м. в год. 4. попол. з катедральної церкви на місцеве кладовище. — В. Й. П.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Пятниця, 30-го серпня, г. 7-30 веч.
„Трагедія“.

Субота, 31-го серпня, г. 7-30 веч. Тан-ковий виступ Дани Даринг.
Неділя, 1-го вересня, г. 7-30 веч.
„Фавст“. Виступ Хоріана і Катмара.

Малий Міський Театр:
Неділя, 1-го вересня, г. 7-30 веч. „Пі-кадіо“. Виступ А. Венгерка.

Кіна.

Аполло: „Штанні“ з В. Кравсом.
Кольосей: „Ідець без голови“.
Лев: „Самсон і Давид“.
Люкс: „Панцирний деліканс“, Том Міс-Марусенка: „Любовні авантюри“ Гар-сі Літке.
Оаза: „Весела війна“ і „Моряки горою“.
Палас: „Потоптана честь“ і „Кікі“.
Пан: „Свята брехня“.
Пасаж: „Смертна їзда експресом“ і „Червоношкірий джентельмен“.
Фатажорган: „Потоптаний хвіст“.
Химера: „Пат і Паташов, як пасажери на осані“.

Програма радіо.

Субота 31-го.

Варшава (1411,7). 16-30—17-15 Музи-ка граф. 20-30 Оркестра.
Познань (334,5). 22-45 Радіокабарет.
24-00 Нічний концерт.
Катовиці (408,7). 19-00 Веселля.
Вільно (385). 19-20 Актуальний фей-сетон.
Гельсінгфорс (221,4). 19-30 Легка музика.
Бресляв (253). 20-15 Весела програма.
Ляйпциг (259). 16-30 Концерт радіо-оркестри.
Братислава (279). 19-00 Опера з Праги.
Талін (296). 19-15 Музика до тавця.
Загреб (307). 20-30 Легкий радіо-кабарет.
Брно (341,7). 19-00 Трансмісія опери з Праги.
Льондон (356,3). 16-45 Концерт орга-нів.
19-30 Серпник. 20-00 Концерт.
Штутгарт (360). 20-00 Веселий вечір.
Гамбург (372). 17-00 Концерт компози-цій Сибелюса.
Франкфурт (390). 19-30 „Сила долі“ Верді.
Берн (409). 20-30 Міська оркестра.
Берлін (418). 20-30 Концерт.
Стокгольм (436). 20-15 Фінляндські пісні.
Рим (441). 21-00 Музична вечірня.
Лянгенберг (473). 20-00 Веселий вечір.
Прага (487). 19-20 „Нінер“, опера Двожака.
Міліно (501). 23-15 Джембенд.
Брюссель (509). 21-15 Радіооркестра.
Відень (516,3). 19-00 Камерний кон-церт. 20-10 Концерт з опери.
Рига (525). 21-30 Музика до танця.
Мюнхен (533). 20-45 Концерт.
Будапешт (550). 19-30 Оркестра. 22-05 Циганська капеда.
Київ (800). 15-00 Концерт.
Москва (825). 15-00 Концерт.
Ковно (1935). 21-15 Концерт.
Харків (1304). 15-00 Камерний концерт.
19-30 Вечірня програма.
Париж (1725). 21-15 Концерт.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександр Костик. Вилзе Вильянович Спілка „Діло“.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає.

„Вертеп Наших Днів“ Галактіона Чіпки і Ле-ле. 115 29-?

Красне, субота 31.VIII.
Галичина, неділя 1.IX.
Яворів, вівторок 3.IX.
Камінька Струмизова, середа 4.IX.
Радехів, четвер 5.IX.

Наддніпринський Хор Котна, Коломия, субота, 31.VIII. 228 12-?
Заболотів, неділя 1.IX.
Станіславів, понеділок 2.IX.

Український Театр під дирекцією П. Карабіневича. 93 25-?

Почала:
Субота, 31.VIII. „Осінні малеври“.
Неділя, 1.IX. „Пташник з Тиролю“.
Понеділок, 2.IX. „Барон Циганін“.
Театр виїжджає в турне на Волинь, по закінченню котрого повертає на зимний сезон до Тернополя. В поворотній дорозі завітає до Львова з кількома новими штудіями. За останній час театр заангажував кілька поважних сил з театру Сталіна і Української Кооперативи.

Вписи до мужеської доповнючої фахової школи Р. Ш. ім. Грінченка (для термінових) у Львові, вул. Городецька ч. 95, яка має повні гро-на публічних шкіл, відбудуться в дні 28, 29, 30 і 31. серпня п. р. від год. 5—7 по пол. Приймається до підго-тов. і I-го класу учеників всіх фавіа, до II і III-го кл. учеників євхарського, столярського і шевського фаву. Правиль-жував кілька поважних сил з театру Сталіна і Української Кооперативи.

З гімназії Р. Ш. в Дрогобичі. Вступні іспити до всіх клас (за винятком VIII кл.) дотеперішньої клас. гімн. і до I (IV) кл. гуманістичного типу в дні 2 і 3. вересня в новому будинку. — Управа. 371 2-2

Вписи до Вишого Муз. Інституту ім. М. Лисенка у Львові — дні 30, 31. сер-пня і 1, 2. вересня п. р. від 3—6 год. по полудні. — Наука правильна дні 3. ве-ресня п. р. 361 3-3

25-літній товариський зїзд абсолю-вентів тернопільської гімназії з року 1904 відбудуться в Тернополі, в неділю дні 1 і 2. вересня 1929 року. — Присідає усіх товаришів о участь в цім святі. — За Комітет: Ян Бауер, Д-р Фішер. 389 1-1

До відома студентам львівських високих шкіл. Комітет Українського Академічного Дому у Львові подає до відома студентам, які хотіли б в ака-демії 1929-30 мешкати в Академічному Домі, що подання належить вносити до Комітету Академічного Дому, Львів, вул. Супінського ч. 21, до дні 20. вересня п. р. До подання треба додати: 1) свідоцтво незможности з найновішою датою, 2) посвідку від місцевої студентської організації, 3) посвідку від культурно-освітнього товариства, 4) посвідку від місцевого комітету для переведення збїрки в часі „Місяця Студента“.

Рівночасно подається до відома, що кожний мешканець в початок року крім місячної оплати, мусить зложити одно-разово 10 зол. (десять) на інвентар. — За Комітет: Володимир Дешикович, голова, Д-р Володимир Макарушка, секретар. 390 1-1

Присилайте передплату!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБ-НІ ВИРОБИ продає за готівку (з ра-ти від десятих літ у цілм краю) апака фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пд Марійська ч. 5. Купую бразилити, золо-то, срібаю, плачу найвищі ціни. 191 20-?

ЛІВНИ заможайте тільки в україн-ському Т-ві „УНА“ в Дрогобичі. — Цині фабричні. 272 2-3

АГЕНТИ. Нагода невеликих доходів для тих, що працюють в ділі: асе-кураційнім, львовим і т. п. Згодосіться у власному інтересі в краківських готелі у п. дир. Туніса в годинах 9—1 і 3—6. Приняття в неділю, понеділок і вівто-рок. Вишкодуються тих, що зачинають 379 2-3

СТАНЦІЮ добру для гімназистів у Львові, в здоровім місці і банькою школи, вваже о. Стефанович, вул. Чар-ненького ч. 26. 373 2-2

ВІДОВЕЦЬ, на державнім становищу, з 3 дітьми, оженившись найвдрше з учителькою около літ 40. — Зголошення з фотографією слати до Адміністра-ції „Діла“ під „Вдовець“. 370 2-2

ПРИЙМУ на становищі учеників. Добір-ний гарт, родительська опіка, гім-назія близько. Вул. св. Тереси 2 б. II. поперх. Рудинський. 367 2-2

ПРИЙМУ панючки на становищі. — Львів, вул. св. Софії ч. 20. I. пов. на право. 365 3-3

ПОТРИМНИЙ громадський секретар в однім з провінційальних наших містечок, укваліфікований, свідомий укра-їнець. — Зголошуватися письменно або устно в Адміністрації „Діла“ під Д. Д. 283 1-3

КАНЦЕЛЯРІЯ адвоката Д-ра Строн-ницького в Ходорові приймає негай-но конціпента. Платня після умови. 381 1-3

ПАРЦЕЛЯЦІЯ — под'яська земля (чорнозем) в дуже догіднім поло-женні, по умовованій ціні в сплату після умови, сейчас до набуття. — Зго-лошення та запити про бачиші інфор-мації і усвіта слати під „Под'яська зе-мля“, до нашой Адміністрації. 384 1-3

УЧЕНИКА 1—5 гімн. кл., прийму на мешкання з помічю в науці. — Зго-лошення в Адміністрації „Діла“ під „Де-шево“. 388 1-1

ПРИЙМУ на становищі 2 панючки з ціп-шого дому. Родинна опіка. — Ін-женірова Піотровська, Львів, вул. Гоф-мана ч. 14. 386 1-3

ПРИМІЩЕННЯ для інтелігентної пан-ючки, або наного студента — біля парку, вул. Стрийська ч. 36, двері 72. 387 1-1

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ Й ГІРНИ-ЦІВРУНГА, вул. Личаківська ч. 34. Вписи на: 1) одиорічний, торговельний курс для молодіжи, 2) піврічний торго-вельний курс для дорослих, 3) курси топографії, 4) курси писання на маши-нах — відбуваються щодня від 9—12-тої і від 3—6-тої. — Початок науки 2,9 п. р. 351 4-5

ФУТРА оканійно продає і приймає до продажі: „Універзум“, Львів, Пасаж Миколаша. 311 5-15

ВІСІЯКІ годинникарсько-ювілярські роботи виконую найстаранніше Домбровські-Роліа жевські Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. 190 26-2

Ширіть наш часопис!

Кравецька Робітня Українських Інвалідів

у Львові,
вул. св. Софії, ч. 25.

Великий вибір краєвих та заграничних матеріалів. Спеціальний вибір для Всч. Духовенства! :: ::

КОНКУРЕНЦІЙНІ ЦІНИ!

Найновіші фасони по спеціально відбутому курсі крою — у Вишій Школі Крою в Кенігсгітте. 1-1

385

Доїзд трамваєм: 2, 9 і 11.

ПОШУКУЮ інтелігентної, латинсь-кої, здорової учительки для 8-хлітнього хлопчика, котра зацікавилася також виро-дом домашнього хозяйства. Вимагається знання німецької або французької мови і початків гри на фортеп'яні. Літні бері в горах. — Зголошення слати до Адміні-страції „Діла“ під „Вдовець“. 356 1-1

КОНЦ. НАУЧНІ КУРСИ „ОСВІА“ у Львів, вул. МІЛКОВСЬКОГО ч. 11. Приймає вписи на одиорічне зважно 3-річне підготовлення до гімназійної і се-минарній матури — як також до іспиту з 6 і 4 гімназійних клас. Рефертується на кандидатів тільки в відповідній під-готовленні в науці. — Кізькість зваж обмежена. — Наука відбувається в гі-мназійнім будинку, Зголошена від год. 12—1 і від 3—6. — Проспекти даром. На відповідь значок. 336 1-1

ПРИЙМУ ученицю на мешкання з ціп-лим удерманням. — Відомість впа Кордєвського ч. 5/1. талок. двері на право. 324 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Синьківська ч. 17. II. в. Скріплювання хитавіх зубів алюмі-нування й винищення зубів, без болю. Штучні зуби в лавччку і золоті пізла найновішої системи. Памієктів з прові-дні полагожується в найкоротшому часі. II. Т. Урядовим і студентам значна зня- 195 6 ка. Тел. 65—73. 10-10

ЛІЖКО поземе надане „Патент“ з матеріалом, зай-має як найменше місця 30 зол. На провінційні міста-ю по одержанню задатку. Фабрика ЗАКС Львів, вул. Липого 6. 213 в 6-6

Научне Заведення З. Ольшевсь-кого. Львів, Куржова 38. тел. 31—14. приймає від 20/8 в год. від 9—12 і 18—18 з винятком неділі

В ПИСИ на шкільний рік 1929/30 до 1-річної школи купецького підго-товлення, на 2-літній торговельно-господарський курс, на річні і 3 міся-цій торговельні курси, на курс топогра-фії та писання на машинах. В школі зворот чесного за діти угра-ників і державних службовців. Для бідних — підручники з шкільної бібліотеки. 350 1-3

„Монюшко“

вул. Зіморонича 10. — Поручає: Фортеп'яни — п'яніна у великій виборі, в ріжних цінах за догідні сплати. 287

Присилайте передплату!

Вже відкрита по одномісячній перерві

Кравецька Робітня Українських Інвалідів

у Львові,
вул. св. Софії, ч. 25.

Великий вибір краєвих та заграничних матеріалів. Спеціальний вибір для Всч. Духовенства! :: ::

КОНКУРЕНЦІЙНІ ЦІНИ!

Найновіші фасони по спеціально відбутому курсі крою — у Вишій Школі Крою в Кенігсгітте. 1-1

385

Доїзд трамваєм: 2, 9 і 11.

В друкарні Видавничой Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10